

EVANGÉLIUMI MUNKÁS

∴∴

„Mindenik az ő jutalmát veszi munkája szerint.” 1. Kor. 3, 8.

∴∴

1929.

MEGJELENIK KÉTHAVONKÉNT

6. szám.

„Nem szóltatok felőlem igazán...”

„Nem szóltatok felőlem igazán, mint az én szolgám, Jób.” Jób 42, 7. Ezzel a feddészel fordul Isten Jób három barátjához a szenvedés történetének végén; azokhoz, akik a 2, 11 szerint azért jöttek, hogy „bánkódjanak vele és vigasztalják őt.”

Ha az ótestamentom nagy szenvedőjének, Jóbnak a könyvét figyelmesen átolvassuk, aligha szabadulhatunk azon sajtáságos benyomástól, hogy itten egy súlyosan megpróbált, csapások alatt nyögő ember harcol a barátaival és hogy a vita hevében Jób igen gyakran megfélemez magáról, sokszor ragadtatja magát helytelen és szenvedélyes kifakadásokra, addig a másik oldalon mintha a higgadt bölcsesség és a józan vallásosság nyilatkoznék meg.

Aki nem ismeri a Bibliából ezt a történetet, de egyébként hallott már Jóbnak közmondásos türelméről, az bizonyára azt gondolja, hogy ebben a vitában Jób lehetett a higgadt fél, a barátai pedig csak bosszantották őt. Az igazság azonban ennek éppen az ellenkezője! Eleinte valóban türelmesen meghajol Isten ki-fürkészhetsen végzése előtt és felesége izgatására bizalommal mondja: „Ha már a jót elvettük Istentől, a rosszat nem vehetnők-e el?” 2, 10. De midőn a barátai a szebbnél szebb vallásos igazságokat vagdoszták a fejéhez, azonnal felfakadnak lelkéből a mérhetetlen keserűség forrásai: „Vesszen el az a nap, amelyen születtem.” 3, 3. „Miért nem haltam meg fogantatásomkor?” 3, 11. Ha tehát csupán a szavakat nézzük, nyilvánvalóan Jób a balga és türelmetlen, a keserű és szenvedélyes. Barátai ezzel szemben a tiszta igazságokra figyelmeztetik őt; arra, hogy Isten nem büntet ártatlanul (Jób 4. fejezet) arra, hogy az istentelen elvész, de aki az Isten előtt megalázza magát, az meg-

szabadul (5. fejezet) továbbá arra intik őt, hogy térjen meg bűneiből (22 fejezet).

Ha ezen elhangzott szavakat szemügyre vesszük, csodálkoznunk kell azon, hogy miképpen is mondhatta Isten az igazságot szóló vallásos barátoknak: „Nem szóltatok felőlem igazán, mint az én szolgám Jób.” De csak addig csodálkoznak rajta, míg rá nem jövünk arra, hogy Isten nem a puszta szavakat, hanem a mögöttük meghúzódó lelket nézte. Kétségtelen, hogy Jób barátai jól megtanult igazságokat mondtak el, de *azt hideg és közömbös szívvel tették*. Nem gondoltak a szegény szenvedő lelki küzdelmeivel, nem érezték át nyomorúságának mélységes voltát sem. Márpedig a vallásos igazságokat semmi sem csúfolja meg jobban, mintha azt hűvös, közönyös lélekkel hirdetik. A szenvedő lélekre nézve pedig annál bántóbb érzés nem is létezhetik, mintha minden *rokonszenv nélkül szeretetlenül* figyelmeztetik őt a hitre és az igazságra.

Isten keményen beszélt Jóbhoz, de ő mégis áldva borult az atyai kézre, mert kiérezte, hogy a feje felett suhogó ostort is szerető kéz emelte fel ellene, de fellázadt a barátai ellen, akik fejüket csóválták keserűsége és panaszaik felett. És midőn ezt mondotta reájuk: „Nyomorult vigasztalók vagytok.” 16, 2. olyan igazságot mondott, melyet később magának az Úrnak feddő szavai is megerősítettek.

Kérdem most, hogy nem vagyunk-e magunk is igen gyakran ilyen nyomorult vigasztalók? Nem azért zárulnak-e be előttünk a lelkek, mert hideg, közönyös szívvel hirdetünk előttük igazságokat, amelyek Isten igazságai ugyan, de amelyek csak a rokonszenv és a szeretet meleg sugarai útján hatolnak át a bűn és nyomorúság jégpáncélján.

Str.

A megbocsátás keresztényi erénye.

Máté 18, 23—35.

E példázat azt tárja elbénk, hogy milyen veszedelmes dolog az, ha enged az ember a maga bosszúvágyó érzületének. Ezt a tanulságot már csak azért is mélyen bele kell vésnünk szívünkbe, mert a megbocsátás nem természetes növénye szívünknek, hanem exotikus termék, fejlődésére kedvezőtlen talajban; hiszen a körülöttünk lévő egész világ lelkülete ellene van a megbocsátásnak. Az irgalmatlan szolgáról szóló példázat elmondására is szolgáltatót alkalmat, hogy Péter megkérdezte: „Uram, hányszor lehet az én atyámfianak ellenem vétkezni és néki megbocsájtanom? még hétszer is?” (21. v.) A rabbinusi törvény szerint háromszor kellett megbocsájtani. Péter megkérdezte ezt a számot és azt gondolta, hogy ezzel már elég teret biztosított a messiási ország szeretőbb lelkületének. Péter kérdésére Jézus azonban így felelt: „Nem mondom néked, hogy még hétszer is, hanem még hetvenhétszer is.” (22. v.) A „hetvenhét” egy olyan héber kifejezés, ami valami határtalan és kép-telenül nagy számot fejez ki. Ez fejezi ki a kereszténység igazi lényegét, mert az nem szabályok valamilyen sorozatából, hanem lelkületből áll. Ez a lelkület pedig a szeretet; már pedig a szeretetet nem lehet bilincsre verni, mint ahogyan az anyának sem lehet előírni, hogy hányszor szabad átölelnie gyermekét. Ennek a megvilágítására mondotta Jézus az adós szolgáról szóló példázatot.

Azoknak szűkre szabott köre, akikre ez kiterjed.

A földön élő sok-sok millió ember közül, közülünk mindenki csak egy aránytalanul kis kört ismer. Millió és millió ember él velünk egyidejűleg a földön, kiknek élete, küzdelme és munkássága rendes körülmények között egyénileg nem érint bennünket. Nagy események, színes leírások, de legtöbbször nagy szerencsétlenségek kellene ahhoz, hogy érdeklődésünk ideig-óráig feléjük forduljon. Ismerettségünk köre aránylag igen kicsiny, de még kisebb azoknak a száma, akikkel gyakrabban érintkezünk, akiknek egyéni sorsa iránt érdeklődéssel viseltetünk. Ez a szám még kisebb lesz, ha azokat vesszük, akikhez családi kötelek fűznek, ha pedig legvégül azokat vesszük sorra, akiknek életével életünk komoly kapcsolatban áll, akiknek boldogsága vagy boldogtalansága oka, illetve feltétele a mi boldogságunknak, illetve boldogtalanságunknak, akkor aligha beszélhetünk több mint 8—10 embertársunkról. Mindannak dacára, hogy mindenünk számára csak egy szűkre szabott és elég szoros elhatárolt szám jöhet tekintetbe, mielőtt a megbocsátás erényének gyakorlásáról van szó, mégis mily vigasztalan sorsra juttatta földünket éppen ezen megbocsátó készség hiánya!

A megbocsátás erényét mindenki gyakorolhatja.

A megbocsátani tudás erénye az, amit minden ember a legtöbbször gyakorolhat. A jócselekedethez külső dolgok is szükségesek, mert segíteni valakin csak akkor lehet, ha megvannak a hozzávaló eszközök, a megbocsátáshoz ellenben csak a saját hajlandóságomra van szükség. Erre azután igen nagy szükség van, mert nem is egy akadály tornyosul elénk, melyeket le kell küzdenünk, ami csak úgy lehetséges, ha a megbocsátás szándéka komoly elkötelezés részünkről.

Ilyen akadály az, hogy legközvetlenebb hozzátartozóinkat sem ismerjük teljesen. Nem elég ismerni a gyakran ismétlődő apróbb szokásait, az elhatározását befolyásoló vérmérsékletét, hanem ami mindent magában foglal, ismernünk kellene az illető életfelfogását és gondolkodásmódját is. Embertársaink nem ismerése sokszor az oka annak, hogy hajlandók vagyunk mindent a rosszabb oldaláról nézni. Jól tudjuk ugyan, hogy gyarlóságok bennünk is vannak és ha mi bántottunk meg valakit, akkor szeretünk is ezzel takarózni, de ha minket ért a bántalom, csak a legritkább esetben szokott eszünkbe jutni, hogy felebarátunknak is lehetnek oly gyarlóságai és gyengéi, melyek sértésre ragadták. Sok dolgot enyhébbnek látnánk és sok dolgot könnyebben tudnánk megbocsájtani, ha jobban ismernénk egymást és ha kevésbé hajlanánk arra, hogy mindjárt az első szóra másokról rosszat tételezzünk fel.

A megbocsátás elé tornyosuló akadályok másodika az, hogy a kellemetlen dolgok emléke sokkal tovább marad meg bennünk, mint kellemeseké; ugyancsak könnyebben megfeledekezünk az olyan emberekről, akiket szeretünk, mint azokról, akikre haraguzunk.

Megbocsájtó készségünknek további benünk rejlő akadálya a megtorlás vágya, amelyik így gondokozik: ha te megkárosítottál engem, én is megkárosítlak, ha te bosszúságot szerzettél nékem, én is bosszúságot szerzek néked. Ez az, amit a régiek így mondtak: „Szemet szemért, fogat fogért.” Tehát, fájdalmat fájdalomért, keserűséget keserűségért. Jézus ezzel szemben azt hirdette: „A gonosznak ne álljatok ellene gonosszal.” (Mát. 5, 39.)

A bűnvallomás keresztényi kötelesség.

A bűn megvallása három módon történhetik. Megvallhatjuk Istennek az Isten ellen elkövetett bűnünket, megvallhatjuk embernek az emberek ellen elkövetett bűnünket és végül embernek az Isten ellen elkövetett bűnünket. E példázat csak a két előbbi fajtájú bűnvallomásról beszél. A szolga ura Istent jelképezi s az adós, aki elismeri a maga adósságát, annak a bűnösnek a képe, aki megvallja Istennek az őellene elkövetett bűnüket. A második adós pedig, aki a föléje állított szolgatársával szemben a tartozását elismeri, olyan embernek a képe, aki embertársainak megvallja, amit ők vétkesek.

Példázatunk szolgájának a bebörtönözés előtt van egy igen értékes pillanata, melyet ő meg is ragad. Sürgető, szinte követelődző kéressel rimánkodik: „Uram, légy türelemmel hozzám, és mindent megfizetek néked.” (26. v.) Az emberi élet történetében ez a perc a kegyelem, vagy pedig a megkeményedés célját szolgálja. Olyan rövid az, mint az a pár perc, amíg az átvonuló felhő a holdkorongot láttatja velünk. Ezért hát ragadd meg az erős bűntudat, a gyengédség és a megdöbbenés pillanatát, mert ha elszalasztod, soha többé vissza nem jő.

Az ember ellen elkövetett bűnüket, mint már fentebb említettem, az embernek kell bevalanunk. Példázatunk alárendelt szolgája nyíltan megvallotta bűnét. Figyeljük meg azonban a másik magatartását: „Megragadván azt (t. i. szolgatársát), fojtogatja vala, mondván: Fizesd meg nékem, amivel tartozol.” (28. v.) Az ember azt gondolhatná, hogy az ilyen durvaság a másikat teljesen felmenti kötelezettsége alól, ámde a szolgatárs ennek ellenére is elismeri adósságát. Így van az gyakorta a viszálykodásoknál is. Nem mindig az követi el a legsúlyosabb sértést aki a viszálykodást megkezdte. Ilyenkor azután az első sértő azt szokta gondolni, hogy ezek után neki már nem kell be-

ismernie a bűnét. Ez teszi a békéltető helyzetét igen nehezzé. Miután az egyik sértést a másikkal torolták meg, többé nem világos, hogy ki a legnagyobb hibás. A keresztény parancs azonban azt mondja, hogy aki elkövette az igazságtalanságot, annak magára kell vállalnia a következményeket is. Lehet, hogy ezáltal ellenségednek fegyvert adsz a kezébe, lehet, hogy az általad elkövetett igazságtalanság nem olyan nagy, mint aminőt veled szemben követnek majd el. Fájdalmas dolog lehet olyan ember előtt megalázkodnod, akinek hatalma van feletted, de a keresztény ember nem cselekedhet másként; mert tisztességét csak az szennyezheti be, amit ő tesz, nem pedig az, amit más követ el őrajta.

Isten megbocsátása képe a mi megbocsátásunknak.

Példázatunkban a szolga nem tudott fizetni: (25. v.) „Az Úr pedig megszáván azt a szolgát, elbocsátá őt és az adósságát is elengedé neki.” (27. v.) Pontosan ez a mi helyzetünk is. A tartozás összege óriási volt: tízezer talentom (70 millió pengő), egy egész tartomány jövedelme; mert a szolga helytartó volt. Olyan nagy összeg ez, mellyel szemben az egyik embernek a másikkal szemben fennálló tartozása csak elenyésző csekély lehet.

És ha majd eljön a számadás napja, amint-hogy rövidesen el fog jönni, mi lesz velünk, ha a számadások könyvét felültvén elszörnyülködve látjuk, hogy mily rengeteg a tartozásunk? Ekkor Isten megbocsájtása attól függ, hogy vajjon mi is megbocsátunk-e embertestvéreinknek. Minden megbocsátás ehhez az egyetlen feltételhez van kötve. „Mert ha megbocsátjátok az embereknek az ő vétküket, megbocsát néktek a ti mennyei Atyátok; ha pedig meg nem bocsátjátok az embereknek az ő vétküket, a ti mennyei Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket.” (Mát. 5, 14. 15.)

Habár a megbocsátás feltétel alá van vetve, ez még koránt sem jelenti azt, hogy ki lehet érdemelni. A feltétel oly dolog, amely bizonyos eseménynek az elmaradhatatlan kísérő jelensége. A fát nem érheti a villám anélkül, hogy ne mennydörögne, de azért a fa ledőlésének nem a mennydörgés az oka. Megszentelődés nélkül senki sem láthatja meg az Urat, de azért a megszentelődés mégsem érdem. Ugyanígy az ember nem üdvözülhet megbocsátás nélkül, de azért az ember által gyakorolt megbocsátás mégsem oka a szabadulásnak.

Megbocsátó készségünk legyen olyan határtalan, mint az Istené. Van azonban igazságos harag is és senki sem parancsolja, hogy ezt el kell vetni a bűnbánatra nem hajlamos emberrel szemben. „Ha a te atyádfia vétkezik ellened, menj el és dorgáld meg őt négyszem között; ha hallgat rád, megnyerted a te atyádfiát. Ha pedig nem hallgat rád... legyen előtted olyan, mint a pogány és vámszedő.” (Mát. 18, 15. 16.) Továbbá az is lehetséges, hogy bár embertársunknak megbocsátunk, mégsem vagyunk képesek őt úgy visszafogadni tökéletes egész bocsánattal. Nem táplálunk ellene haragot, minden időben készek vagyunk szolgálatot tenni néki, de barátságunkra való jogát végkép eljátszotta, családunkba nem fogadjuk be többé.

Az igazi, szívből jövő megbocsátás.

Lehetetlen dolog, hogy aki csak egyszer is szívből, igazán megbocsátott, ne érezte volna az ennek nyomában járó magasztos érzést és megkönnyebbülést. Ilyen megbocsátásra szólít fel példázatunkban az Úr is bennünket. (35. v.) Jézus olyan megbocsátást kíván az emberektől, amelyik a haragnak és gyűlöletnek teljes ellentétéül, már a megbocsátás percében észrevétlenül kezd áthajolni a szeretet felé. Ez az igazi megbocsátás. Az, hogy nem haragszom érte, meg hogy én már elfelejtettem az egészet, nem őszinte, nem szívből jövő, nem igazi megbocsátás.

Jézus tanításában a megbocsátásra vonatkozólag találhatunk még egy megjegyezni valót. Amikor ő azt mondja: „Ha ajándéodat az oltárra viszed és ott megemlékezel arról, hogy a te atyádfiának panasza van ellened, hagyd ott az oltár előtt a te ajándéodat, elébb békéld meg a te atyádfiával.” (Mát. 5, 23. 24.) akkor a megbocsátásnak egy másik, nem kevésbé fontos oldalára figyelmeztet bennünket, nevezetesen arra, hogy nemcsak nekünk kell megbocsátani az ellenünk vétőknek, hanem saját magunknak is keresni kell a módot és így alkalmat szolgáltatni arra, hogy az, akit mi bántottunk meg, nekünk megbocsáthasson. Mert hiába tudnánk mi másoknak megbocsátani, a szívbéli békességet ezzel még mindig nem érnénk el, ha lelkiismeretünk olyan emberekre emlékszik, akik nekünk nem bocsátottak meg. Csak ha nekünk is megbocsátanak, mert megbánással kerestük azt saját magunk és ha mi magunk is teljes szívből meg tudunk bocsátani minden bennünket ért keserűségért, csak akkor lehet ajkainkon őszinte a megszólítás: „Miatyánk,

ki vagy a mennyekben” és csak akkor lehet reménységgel teljes ezen kérés is: „Bocsásd meg nekünk a mi vétkeinket!...” S. B.

Belmisszió.

E rovatért SOHLMANN K. felelős.

Mit tehetnek testvéreink nyilvános előadásaink érdekében?

A nyilvános előadások eredménye távolról sem függ egyedül a prédikátortól! Igaz, hogy nagyon sokat jelent az, ha az Igét erővel és hatalommal hirdetik. Ez azonban csak egy része a munkának!

Krisztus Urunk igen sokat és sokszor beszélt arról az egységről, melynek az ő népe közt kell lennie. „... Hogy egyek legyenek, amiképen mi egy vagyunk.” János 17, 22. Az Atya és a Fiú közötti egység nemcsak abban nyilvánult meg, hogy Jézus mindenben alárendelte magát Isten akaratának, hanem abban is, hogy mikor Jézus az emberek láttára munkálkodott, akkor az Atya titkon munkálkodott ő benne és ő általa. Az emberek szemei előtt Jézus beszélt és cselekedett, de a valóságban az Atya beszélt és cselekedett Jézusban.

Ilyen egységnek kell lenni Isten gyermekei között is. A prédikátor beszél a szószéken, de ez nem azt jelenti, hogy csak ő munkálkodik a lélekmentés munkájában, hanem vele együtt szinte láthatatlanul dolgozik az egész gyülekezet.

Azonban most azt szeretnétek tudni, hogy ez mimódon lehetséges? Ezt szeretném veletek közölni!

A gyülekezet feladataihoz tartozik a meghívóknak helyes elosztása. Lehet a meghívókat mintegy elszórni csupán, de ennek kevés vagy senanni foganatja nem lesz. A meghívás legyen személyes és szívélyes úgy, hogy a lelkek érzék azt, hogy isteni meghívásban részesültek üdvösségük érdekében. „A Lélek és a menyasszony ezt mondják: Jövel! És aki hallja ezt mondja: Jövel! Jelenések 22, 17. Ha a menyasszony, Krisztus jegyese hív, akkor ez a Szentlélek által történjék, akkor aki hallja is ezt fogja mondani: Jövel! Vagyis egyik hallgató a másikat fogja buzdítani arra, hogy az előadásokat látogassák.

A következő módja a segítségnek és együtt-

munkálkodásnak abban áll, hogy a lelkeket illendően fogadják a gyülekezetben. Igen nagy jelentőséggel bír az a benyomás, amelyet a látogatók a fogadtatás által kapnak a gyülekezetben. Ha a teremdiakonusok tiszteletteljesen fogadják a vendégeket és udvariasan helyhez juttatják őket, úgy ez a legjobb benyomást kelti a hallgatóban, amely mintegy már előre elkészíti szívet azon csodálatos igék befogadására, amelyeket hallani fog. Ha azonban senki sem törődik az érkező vendéggel, úgy szegény olyan érzések közt fog helyet keresni magának, amelyeket nem egyhamar tehet le és az egész órának áldása kérdéssé válik számára.

A nyilvános előadások titkos támogatásához tartozik a csendes ima. Ha minden testvér, legyen otthon vagy a gyülekezetben, imádkozik a prédikátorért, akin nagy felelősség nyugszik, mikor Krisztus helyett az igazságot hirdeti, úgy az Úr kedvesen fog tekinteni népének egy akaratára és nagy mértékben fogja Szentlelkét kiárasztani úgy a munkásra, valamint az egész gyülekezetre. Itt nyilvánul meg Jézus szava szerint az, ha ketten vagy hárman egy akaraton lesznek, minden megadatik nekik! Mikor pünkösd napján Péter apostol mögött állott egy egyakaraton levő imádkozó kis gyülekezet, az Úr minden kérésen felül megáldotta a tanítást eredménnyel. Krisztus pedig nem változott meg és az eredmény föltételei sem változtak még meg 1900 év óta. Ma is az használ, ami régen használt!

Igen nagy felelősség nyugszik azonban még egy tekintetben a gyülekezeten! Ha maguk a gyülekezeti tagok becsmérőleg és lenézően nyilatkoznak családjuk és idegenek előtt a prédikátorról, úgy olyan propagandát végeznek, amely biztosan tetszik annak a léleknek, akitől ered t. i. a Sátánnak, aki az atyafiak vádolója. Ilyen eljárással lehet botránkoztatni, ami olyan nagy bűn, hogy Jézus a legélesebb szavakban elítéli. Luk. 17, 1. 2. Érett testvéreink általában irtóznak az ilyen eljárástól, de itt-ott mégis előfordul, hogy nem érett tagok a prédikátornak rossz hírét terjesztik, ami által olyan kárt tesznek lelkekben, amelyet majd csak Jézus megjelenésekor fognak fölismerni. Tény az, hogy egy apostol vagy proféta sem volt tökéletes életében, mindegyiknek volt valami hibája és mindegyiknek volt elég ellensége. Mi azonban mint Isten gyermekei nem kaptuk a bírói széket, hogy ítéljünk, hanem azt a felelősséget, hogy együttes munkával lelkeket mentsünk.

A másik oldalon azonban azt sem akarjuk, hogy valaki dicsérje a munkást, mert hiszen senki sem kapta az Uról azt a jogot, hogy magát

prédikálja, mi az Úr igazságát vagyunk hivatva hirdetni, mert ebben van az örök élet. Így tehát csak az helyes, ha azokra a nagy igazságokra hívjuk fel az emberek figyelmét, melyek a három angyali üzenetben foglaltatnak és egyébként tartozkodunk úgy a becsmérléstől, valamint a dicsérestől egyaránt.

Mindazt a munkát, amelyet megemlítettünk nemcsak végezhetik a testvéreink, hanem az Úr egyenesen elvárja, hogy ezeket cselekedje minden tag. Így a prédikátor fog ugyan a szószéken az emberek előtt állani és a jelenvaló igazságot hirdetni, de az egész gyülekezet részes a munkában és az eredményben és aki igazságosan itél, ami jó mennyei Atyánk, minden egyesnek azt a jutalmat fogja hű szolgálatáért adni, amelyet megérdemel. Máté 20, 23.

Zeiner A.

Ifjúsági osztály.

É rovatért SOHLMANN K. felelős.

Csendes órák.

„Vannak csendes órák, amelyekben előbbre jutunk, mint a lázas tevékenység napjában: a magunkba szállás csendes órái ezek.” Hugó Strasburger

Főpapi imájában Megváltónk eképen ad számot földi életéről az Atyának „... elvégeztem a munkát, amelyet rám bízta, hogy végezzem azt.” Mily győzelmet fejez ki ez a szerény bizonyosság! Mennyi küzdelmet kellett kifejtenie a reá bízott munka ellenségének ezerféle támadásával szemben! Mi volt titka győzelmének? Isteni ereje talán?

„Annakokáért mindenestől fogva hasonlatosnak kellett lennie az atyafiakhoz és „... megkísértetett mindenekben hozzánk hasonlóan...” (Zsid. 2, 17; 4, 15.) Nem önmagából merítette tehát az erőt, nem a dicsőségből, amit levett, hanem a mennynek ereje volt győzelmének titka az a felülről jövő erő, amelyet csendes óráiban tett magáévá.

Tanítói működését egy hosszabb elvonulással kezdte. S hány-szor jelentik róla később is tanítványai, hogy „... félrevonula a pusztában, hogy ott imádkozzék.” Lukács 5, 16. Egyszer a reggeli szürkület találja Őt már „egy pusztában” az Atyával való összeköttetése ápolásában, hogy megerősödjön vegye fel az előtte álló napnak terhét, máskor a búcsúzó nap utolsó sugarai aranyozzák be a magányos hegyi ösvényt, amelyen elvonul, — „miután el-

bocsátá a sokaságot" — hogy „az éjszakát az Istenhez való imádkozással töltse. (Márk 1, 35. Máté 14, 23. Lukács 6, 12.) S utolsó legnagyobb győzelmét is, amely az egész emberiség sorsát döntötte el, az Ő utolsó nagy „csendes órájában vívta ki.“ „Szomorkodni kezde, de — mily há-lára fakasztó eredménye ennek a getsemáni csendes órának — diadalmas határozottsággal lépett az elkövetkezendők elé: keljete fel, menjünk!”

Mily sokat jelent számunkra az, hogy Jézus mindenkben példaképünk lett! Egy győzedelmes életre hívtunk mi is. Egy munka lett reánk is bízva, hogy végezzük azt. A mennynek ereje képezi a mi erőnkét is. Oh mily hatalmas erőforrás! Lehet-e okunk csüggedésre? Van-e mentsége lanyhaságunknak? Hányszor érezzük mégis élet-nélkülinek lelkünkét s hasonlítunk a fához, amelynek levele elhervad s ága gyümölcstelen. Ha Jézus győzelmes életének titka a mennyel való összeköttetés ápolásában rejlett, a mi erőtlenségünknek, gyakori kudarcainknak oka az, hogy elszakadunk erőnk egyetlen forrásától. (Jer. 17, 8.) Nem szabad az élet ezernyi zajában anyira elmerülnünk, hogy ne jusson időnk naponként csendes órában Istenhez közeledni, önszivünk halk szavára figyelni. Az ilyen órák mélyítik lelkiéletünket, fejlesztik lelkiképességeinket és közlik velünk azt az erőt, amely által egyedül leszünk képesek a küzdelmekben győzni és a munkát elvégezni, amely ránk lett bízva, hogy elvégezzük azt.

Urbán Ilona

Van-e gyermekiskolátok?

De Jézus magához hívá őket, mondván: „Engedjétek, hogy a kis gyermekek én hozzám jöjjenek és ne tiltsátok el őket, mert ilyenek az Istennek országa.” Lukács, 18. 16.

Ki az, ki követi szeretetteljes Megváltónk példáját? Ki látja ma a gyermeknevelés fontosságát? Jézus, a nagy gyermekbarát szükségesnek látta a gyermekekkel való foglalkozást. Kellott, hogy egy élő példát mutasson nekünk, hogy a munka további vitelével minket bizzon meg. Az Ő eljövételére nemcsak a felnőtteket, hanem a gyermekeket is el kell készítenünk.

Vajjon foglalkozott-e minden egyes gyülekezetünk ezzel a gondolattal? Van-e mindenütt gyermekiskola? Testvéreim! ma kell, hogy komolyan foglalkozzunk a lélekmentés gondolatával. Meg kell mentenünk a gyermekeket, míg lehet, míg a bűn teljesen erőt nem vett rajtuk. Vonjátok a gyermekeket magatokhoz kisebb és nagyobb csoportba, beszélgetsetek el velük, hogy Istennek nevelhessétek.

Ha minden egyes szülő úgy nevelné Istennek gyermekét, mint Anna (I. Sámuel I. rész 26—28. v.), aki már születésétől fogva gyermekét az Urnak ajánlotta, akkor nemcsak saját gyermeküket nevelnék Isten országa számára, hanem általa még sokakat. A gyermek Sámuel, kit istenfélelemben neveltek, már kicsiny korában engedelmes volt, aki midőn az Úr álmából szólította, azonnal felkelt és engedelmeskedve ment atyjához, mert úgy vélte, hogy ő hívta, de nem csak egyszer, hanem mindég engedelmeskedett. (I. Sámuel 3. rész 8. verse).

Ha még nem vontad öledbe a gyermekeket olyan nagy szeretettel, mint Megváltónk tette azt, — úgy tedd meg ma, kezd meg a gyermekiskolát otthonodban, kezd meg az utcán játszódozó gyermekekkel, megfogod látni, hogy az Úr mennyire megáldja munkád, csodálatos dolgokat visz véghez általad, diadalra vezet téged a munkádban és boldog leszel, ha látni fogod, hogy egy-egy gyermek képes 20 gyermeket vinni magával iskoládba.

Testvérem! Mily boldog érzés fogja áthatni szíved, ha szülők mennek hozzád, hogy megköszönjék gyermekük nevelésében tett fáradozásod. Szíved megtelik az Úr iránt hálával, ha látod, hogy az általad nevelt gyermekek hogyan vezetnek szülőt, testvért és ismerőst Krisztushoz és hogyan figyelmeztetik a rossz útra tért embereket és örömmel telik meg bensőd, ha látod missziómunkájukat, ha hallani fogod kicsiny ajkáról Istenhez szállani hálaimájukat és éneküket, amely a kicsiny szerető szivekből fakad és Jézus a Te igazi barátod megérti munkád nagyságát és gyöngéd szeretetével fog Téged bátorítani és megáldani a gyermekmunkában.

Ha megpróbáltatások, vagy csalódások érnek az emberek között, mély gondolataid a kicsiny szivekből jövő boldog kacagás fogja elűzni és érezni fogod azoknak hálájukat és szeretetük által felvidulsz. Napsugarassá teszik számodra legborúsabb napod és minden csalódás, fájdalom kicsi lesz ahhoz az örömhöz képest, amit ez a munka ad neked. Mily boldog leszel, ha látni fogod őket Isten országában megmentve!

Krisztus szerelmétől szorongattatva kell előkészítenünk a gyermekeket azon nagy veszedelem legyőzésére, amely az egész világra eljő. Meg kell tanulniuk már kicsiny korukban az engedelmisséget és győzniök kell a bűn felett. Tegyük meg mindent az érdekükben — vegyék magatok mellé és foglalkoztatok velük — bárkinek a gyermeke legyen az, meg kell mentenünk.

Nemsokára el fog jönni az a nap, hogy látni fogod munkád eredményét s annak gyümölcsét és annak jutalmát egyedül Te fogod élvezni.

Vajjon megtettünk-e már mindent a gyermekek érdekében? Van-e gyermekiskolátok? Ha nincs, úgy tegyetek meg mindent az érdekében, hogy hasonlóvá legyetek Jézushoz, szeretetben, munkában és engedelmisségben, hogy az Ő eljövetele alkalmával néktek is hangozzanak Jézusnak ama szavai: „Jól vagyon jó és hű szolgám, kevesen voltak hű, sokra bizlak ezután: menj be a Te Uradnak örömébe“. (Máté 25, 21.)
Sztodola Mária.

Szombatiskola.

E rovatért SOHLMANN K. felelős.

„Szombatiskolai Munkás“

5. Lecke. 1929 november 2.

Jákob mint atya és mint nevelő.

I. Jákob családi viszonyai. Kérdések 1. 2.

1. Nem állott fenn igazi családi viszony, mert hiányzott az anya és feleség.
2. Ehelyett találunk négy asszonyt; két jogos és két jogtalant (az akkori felfogás szerint).
3. A testvérek tarka serege.
4. Jákob nevelési hibája.

II. József és testvérei. Kérdések 3—13.

1. Testvérei vádolója. Kérdés 3.
2. Az Úr Józseffel van — álmai. Kérdések 4. 5.
3. József elleni büntet. Kérdések 6—12.
4. Egy dicséretre méltó kivétel — Ruben. Kérdések 9. 13.

III. A testvérek és az ő atyjuk. Kérdések 14. 15.

1. A megtevesztési kísérlet.
2. Vigasztalók.

IV. József további sorsa. Kérdés 16.

Wittig H.

6. Lecke. 1929 november 9.

József felmagasztalása Isten gondviselése által.

I. József Potifár házában. Kérdések 1. 2.

1. Áldás és boldogság József által, mert az Úr vele volt.
2. Potifár felismeri ezen áldást.
3. Teljes bizalom Potifár részéről.

4. Sátán kísértése és amit Isten megenged.

- a) József szépsége.
- b) Az asszony cselvetése.
- c) József határozottsága és állhatatossága.
- d) Az asszony hazugsága.

II. József a börtönben. Kérdések 3—7.

1. József ismét felismeri Isten vezetését és áldását.
2. József nem zúgolódik Isten vezetése ellen.
3. A felügyelő bizalmával ajándékozza meg őt.
4. Ártatlanul szenved és másokon segít.
5. Hálátlansággal fizet a világ! Két évig kell türelmesen várakoznia.

III. Isten idejekorán való közbelépése. Kérdések 8—10.

1. Isten segélyforrásai kiapadhatatlanok. Ezen esetben álmok azok.
2. A hálátlan pohárnok megemlékezése.
3. Hűséges állhatatossága jutalmául kapja József az álommagyarázás adományát Istentől.
4. Okossága és ügyessége a mindenkori helyzet felismerésében.

IV. József a Faraó házában. Kérdések 11. 13.

1. József által a Faraó háza is részes az áldásban és boldogságban.
2. Miként Potifár és a börtönfelügyelő, úgy a Faraó is kénytelen elismerni Isten áldágát.
3. József teljes bizalmat élvez új ura részéről.
4. Miután a kicsiny dolgokban kipróbáltott, most már alkalmassá vált a nagyobb feladatokra is.

V. Isten áldása családalapításánál is. Kérdések 12. 14.

- VI. Mindenekfelett áll azonban tiszta lelkiismerete, hűséges, engedelmissége — ezért Isten nagy áldása is.

Haase Ottó

7. Lecke. 1929 november 16.

Egy váratlan viszontlátás.

I. Általános drágaság. Kérdések. 1. 2.

II. Jákob fiai Egyiptomba utaznak. Taspasztalataik. Kérdések 3—5.

1. Kemény vádak.
2. Önvád és bűnbánat.

III. Ismételt utazás Egyiptomba Benjáminnal. Kérdések 6—10.

1. Jákob beleegyezése; Júdas kezessége.
2. József házában.
3. Döntő próba.

IV. József felismerteti magát. Kérdések 11—14.

1. József érti az Úr útjait.
2. Közlemények és adományok az atya részére.

3. Találkozás Jákóbbal.

V. Egyiptom mint új lakóhely. Kérdések 15—18.

1. Gosem, mint Izráel számára kiszemelt hely.
2. Az ősatya hite és halála.

Fischdick Gerh.

8. Lecke. 1929 november 23.

Izráel a szolgaságban.

I. Izráel a szenvedés iskolájában. Kérdések 1—4.

1. József és testvéreinek halála.
2. Az új király bizalmatlansága.
3. Nehéz munka és rossz bánásmód.
4. Az izraelita gyermekek megsemmisítése.

II. Megmentő a nyomorúságból. Kérdések 5—10.

1. Megszületett, el lett rejtve és fel lett nevelve.
2. Isten gondviselése által a királyi udvarba kerül.

3. Népével való együttérzése.
4. Elhatározása.
5. Gyilkosság és menekülés.

III. Mózes az Isten iskolájában. Kérd. 11.

1. Megtanulja a részvét és gondviselés lelkjét.
2. A pap leányaival való részvétérzete.
3. Gondot visel juhaira.

Dierking H.

9. Lecke. 1929 november 30.

Mózes elhívása Izráel szabadítójául.

I. Mózes elhívása Izráel vezetőjéül.

1. Alkalmassága; Érdeklődése. — Készséges a hallgatásra, feleletre és engedelmeskedésre. — Tisztelete. — Alázatossága. Kérdések 1. 2. 4.

2. A parancs kiadása a helyes végrehajtásra vonatkozó utasításokkal. Kérdések 3—6.

3. Az isteni segítség biztosítása. Kérd. 4—6.

II. A vezetői szolgálatra való felkészülése.

1. A csodatevés adománya az isteni küldetés hitelesítése céljából. Kérdés 7.

2. „Áron legyen a te szájad és ő beszéljen a néphez.” Kérdés 8.

3. A bottal kellett jeleket tennie.

III. Az isteni ígéretek és parancsok igaz volta.

1. Mózes, Áron és Izráel népének elismerése. Kérdés 9.

2. Fáraó és tanácsadóinak félreismerése. Kérdések 10. 11.

3. Az Egyiptomiak tapasztalják a tíz büntető ítéletet. Kérdések 12. 13.

4. Megvetés megkeményedést és megátal kodottságot hoz létre.

IV. Az isteni büntetések szeretetteljes céljai.

Mühlbacher J.

10. Lecke. 1929 december 7.

A husvét (pászka).

I. Rendelkezések és előkészületek a husvétra.

1. Az időre vonatkozólag. Kérdés 1. Sohase felejtsd el, hogy Jézus Krisztus által jöttél ki bűneidből (Egyiptomból) és hogy ezzel számolva új időszámítás vette kezdetét.

2. A bárányra vonatkozólag. Kérd. 2—5.
a) Kiválasztása a 10-ik napon — Isten kiválasztotta Jézust miérettünk.

b) Hibátlan bárány — Isten báránya bűn nélkül való volt.

c) Az áldozat felhasználása minden családban a 14-ik napon.

d) A vér felhasználása; csak a vér jegyében létezik szabadulás.

e) A hús felhasználása. (Ján. 7, 51—58.)

f) Keserü gyökerek és kovásztalan kenyér. Tisztítsd meg szivedet a gonoszság kovászatól. (1. Kor. 5, 7. 8.)

g) Mindenkori készség a szolgaság országából való kivonulásra.

II. A pászka jelentősége.

1. Izráel népe számára. Kérd. 6—9. 12.

a) Emlékünnep az Egyiptomból való kiszabadulásra és előkép a Krisztus által való későbbi szabadulásra.

b) Mózes hűsége és lelkiismeretessége; az egész nép számára az engedelmesség példaképe.

c) Isteni megőrzés és szabadítás a pusztulás elől.

2. Az utódok számára. Kérdések 10. 11. Az összes megszabadultak beszéljék el gyermekeiknek, hogy mit tett értük az Úr.

3. Egyiptom számára. Kérdések 13—16.

a) Az egyiptomiak összes elsőszülöttjei megölettek.

b) Nagy gyász.

c) Most már maguk kívánják Izráel kivonulását.

d) Ajándékokat adnak: ezüstöt, aranyat és ruhákat.

Ansel A.

11. Lecke. 1929 december 14.

Keresztülvonulás a vörös tengeren.

I. Isten teljes győzelemhez vezet. Kérdések 1—5.

1. A tűz- és felhőoszlop vezeti őket.
2. Az Úr angyala védőleg fedezi őket.
3. Ezért: Álljatok erősen és lássatok do-loghoz!
4. Faraó megváltoztatja szívét és ítéletet von magára.
5. Izrael hithez és istenfélelemhez jut a tapasztalatok által.

6. Az tapasztalás éneke. (Jel. 15, 3. 4.)

II. Akadályok az úton: Zúgolódás és engedetlenség. Kérdések 6—12.

1. A törvény a lelki és testi egészség céljából adatott.

2. A ti zúgolódástok az Ur ellen van: Egy engedetlen szívből származik. Benső engedetlenségük megmutatkozik abban, hogy

a) többet gyűjtenek, mint amennyit meg képesek enni

b) hagynak belőle másnapra is,

c) szombaton is kimennek, hogy gyűjtsenek.

3. Cselekedjetez mindent zúgolódás nélkül, különben Isten ellenetek áll.

III. Szolgáját ellenben elismeri az Isten. Kérdések 13—16.

1. Mózesnek Istenhez emelt karjai győzelmet eredményeznek.

2. Aki elfordul tőle, attól elfordul az Isten is. (Mózes az én szolgám, aki hű az én egész házamban.)

3. Isten helyt áll érte; meghallja kérését; Gyógyítsd meg!

Pfiringer F.

12. Lecke. 1929 december 21.

A törvényadás.

I. Az elfeledett törvényt írásban adja ki Isten. Kérdések 1—8.

1. Isten törvénye a gond és bűn által elfeledve.

2. Isten kivezeti népét Egyiptomból, hogy néki szolgálhasson.

3. A törvény eleitől fogva ismeretes.

4. Törvényadás a Sinain.

a) Az előkészület.

b) A kíséző jelenségek.

c) Isten kívánsága népéhez.

II. A törvény célja. Kérdések 9—14.

1. Népe áldást és örök életet nyer általa.

2. Szabályozza viszonyunkat Istenhez és embertársainkhoz.

a) Megmutatja nekünk, hogy miképen sze-ressük Istent és embertársainkat.

b) Megőriz az elégedetlenségtől.

III. A maradék nép álláspontja Istennel és törvényével szemben. Kérd. 15—17.

1. A maradék népet fenyegető veszedelem napjainkban.

2. Engedelmességük.

3. A maradék nép magas célja.

Birkmann H.

13. Lecke. 1929 december 28.

Isten lakhelye.

Bevezetés.

Az Isten lélek, aki Lelke által jelen van mindenütt. Az Istentől kiáradó ható erőkről bizonyosságot tesz az egész teremtés: úgy a mennyei, mint a földi. Isten azonban személyes lény, akinek képére az ember is teremtve lett. A mi mennyei Atyánknak azért megvan a mennyben az ő lakhelye, az ő trónja. Az Isten szeretet.

Lakhelyéről az örök szent szeretet sugárzik, amely boldoggá és istenessé akar tenni. A bűn miatt isteni szomorúság is uralkodik a mennyei lakhelyen mindaddig, amígcsak a bűn létezik. A mennyei szentélyben folyó szolgálat mutatja a bűn kiirtását. Isten az ő népe közepette akart lenni és Mózes szolgájának azt a megbízatást adta, hogy építsen számára hajlékot. Ebben a földi szentélyben folyó szolgálat jelképezi a bűn kiirtását, amely Krisztus által ment végbe.

I. A földi szentély. Kérd. 1—8.

1. Isten megbízása és követelése. Isten személyesen is jelen akart lenni. Mivel az emberi természet nem képes elviselni az istenit, Isten a szentéllyel veszi körül önmagát.

2. Egy mennyei előkép. Mózes látja a bűn kiirtásának képét. Itt és ott egyaránt áldozat. A felső szentélyben a jobbik áldozat. Bűntől való megtisztítás áldozat útján.

3. A kegyelmi trónus magában álló. Szentély és szentek szentje. Különböző szolgálati berendezések.

4. A főpapot az Isten hívja el, de ő sem léphet önkényesen a kegyelmi trón elé; és soha üres kézzel.

5. Szent érzelemmel kell a szentélybe járni. Tisztelet az Isten háza előtt és benne.

6. A bárány és annak jelentősége; a mindennapi áldozat.

II. A jobb és tökéletesebb mennyei sátor. Kérdések 9—11.

1. Az igazi bárány főpappá lesz. A szentélybe vivő út immár nyitva áll. A függöny széj-

jel szakadt. Az embernek bemenetele van a mennyei szentélybe.

2. A főpap jelen van mindenütt, hol az ő nevében a szentek összegyülekeznek. Elfogadja az áldozatkész szívet, hogy a mennyei Atyának bemutassa. Elveszi a bűn terhét és bemenetelt ad a mennyei otthonba.

3. Az ima helye és az Isten háza a mennyi kapui.

III. A mi istentiszteletünk. Kérd. 12–15.

1. Tiszta istentisztelet.

a) Gyakorlati kereszténység; készséges a segítségre; a világban vannak, de nem e világból valók.

b) A jogtalanságot helyrehozni; másnak terhét hordozni.

c) Megelégedett szív és nyitott kéz.

2. Azon szeretet, amely az Isten mennyei hajlékából származik, keresi a vizsontszeretetet. Isten összehasonlíthatatlanul mélységesen szeret bennünk (Ján. 3, 16.) A szeretet keresi és megtalálja az üdv útjait. A szeretet megbocsátja és elfeledi a jogtalanságot. Megtöri a bűn hatalmát és kiáltja a bűnt. Ezen szeretet a mennyei szentélyből árad ki és be akarja tölteni az emberi szívet. (1. Ján. 4, 19.)

3. Fontos az idő kihasználása. Amíg alkalom kínálkozik, addig becsüljük meg az összejöveteli lehetőségeket!

4. Az „igazságban” való élet Krisztus gyakorlati követéséből és Istennek lélekben való imádásából áll.

Prüll M.

Gyülekezeti élet.

A beszéd!

Miről szoktál beszélgetni?

„A nyelv kicsiny tag és nagy dolgokkal hányja magát”. Jak. 3. 5.

Minden idők legnagyobb hatalma a beszéd, mely akár élőszóban, akár nyomtatott betű alakjában folyt és hatott a hallgatóság, illetve olvasótábor értelmére és lelkületére, mindig elérte célját. Ez az egyetlen eszköz, mely a Teremtő által megengedett, hogy ember és ember között a gondolatátvitel célját szolgálja. Minden más próbálkozás és gondolat-átvitel gyakorlás sátáni erők közreműködésével történik, nevezzék azt telepátiának vagy delejezésnek, vagy bár minek.

Isten maga kétféle formában érintkezett az emberrel. Vagy beszéd alakjában, az értelemre

hatva (1. Móz. 3, 8–13; 2. Móz. 20, 1.) vagy elragadtatás állapotában. (Dán. 10, 9.) Ezen beszédek szavakkal, (Jer. 22, 1.) szemléltető cselekedetekkel, (Ezék. 4, 1–6.) vagy írásban adatta tovább az emberiségnek. Az Úr beszéde mindég nyílt, őszinte és értelmes beszéd volt, melyeknek jelentőségét azonnal, vagy a próféciáknál a beteljesüléskor értették meg. Tartalmukra nézve mindég intők, építők vagy erősítők voltak.

Azonban nemcsak az Isten használta fel a beszédet az Ő akarata kinyilvánítására és nemcsak az emberek használták fel ezt az adományt arra, hogy eszméket és gondolatokat adjanak át egymásnak, hanem már a legrégebb időktől kezdve, Sátán is fölhasználta, hogy ezen adomány adója, Isten ellen küzdjön vele. Már a paradicsomban „beszél” a kígyón keresztül, mert még akkor nem volt ember, aki mint jobb eszköz átadta volna magát néki! „Beszél” Kainon keresztül, ki nem érzett felelősséget atyjafiáért. „Beszél” Noé idejében a csúfolódók és gúnyolódók ajkain. „Beszél” Bálámon keresztül akkor miután Isten már nem használja fel őt eszközül. (Móz. IV. 31, 16.) „Beszél” vagy ír a spiritiszta médiumok által, kik teljes öntudatlansággal átadják magukat néki. Így tehát Sátán, öntudatos vagy öntudatlan formában, de fölhasználja az embert, hogy emberekhez szóljon. Olvastam egy spiritiszta médiumról, aki egyébként híres angol író, aki egy alkalommal kiadott egy könyvet s miután spiritiszta köröktől igen sok dicsérő és elismerő levelet kapott, kijelentette, hogy ő maga nem is tudja mit írt, s ha már ennyire dicsérik, kénytelen lesz ő maga is átolvasni saját könyvét, hogy tudja miről is van benne szó. Az öntudatlan beszéd ölthet azonnal írásformát, mint a fenti esetben, lehet értelmes vagy értelmetlen, lehet halk, sutogó és lehet őrzöngő ordítózás.

Azonban láthatjuk kedves testvéreim, hogy Sátán nemcsak öntudatlan állapotban használhat fel embereket eszközei gyanánt, hanem öntudatos állapotban is, ami az előbb felhozott bibliai példákból világosan kitűnik. Kain is, Noé kortársai is, Bálám is teljesen tudatában voltak annak, amit ők mondtak. Nékik maguknak úgy tűnt fel az, mintha saját véleményük lett volna, mintha nem is állnának semmiféle idegen befolyás alatt, pedig ugyanakkor sátáni lelkület uralkodott rajtuk. Igen sokféle módja van néki arra, hogy az ember beszédét befolyásolja és minél inkább eszköze valaki a gonosz léleknek, annál világosabban tűnik ki beszédéből ez a tény. A fecsegő embertől a káromlóig, a tréfa-

üzőtől, a terhes bűnökkel vádolóig, az értelmesen beszélőtől, az értelmellen és érthetetlen ordítóig mindenütt megtalálhatjuk az ő működésének jeleit. De akár öntudatos, akár öntudatlan eszközöket használ is fel, beszéde három fő jellemvonásának valamelyikét rendszerint megtaláljuk. Ezek Isten beszéde jellemvonásainak ellentétei. 1. Vagy támadja az igazságot, 2. vagy alattomos, titokban lefolyó, 3. vagy értelmetlen. Tartalmukra nézve rombolók, aláaknázók, vádolók, vagy legjobb esetben időtöltők lehetnek. S mivel Sátán sohasem olyan formában áll az elé, akit félrevezetni akar, hogy az elrettenjen tőle, hanem keres a kiszemelt áldozat jelleméhez és szíve kívánságához alkalmas módszert, ezért igen nehéz az embernek ellene eredményesen óvakodni.

Eltekintve most a spiritizmus égbekiáltó istentelenségétől és a vele kapcsolatos és rokonvallásos színezetű sátáni megnyilatkozásoktól, foglalkozunk inkább az ő beszédének ama fajtájával, amivel azokat is, akik úgy vélik, hogy ismerik az igazságot, néha-néha mégis félrevezet a nagy hitető. Nem kívánkozom most sem az evolúció (kifejlődés) tanával, sem valamely fanatikus közösség taglalásával, sem szakadár mozgalmakkal foglalkozni, ahol kétségkívül nem az Úr Lelke működik közre, hanem egy oly fajával a Sátán beszédének, amely alattomos természetű, öntudatosan folyó és igen romboló és aláásó jellegű. A gyülekezet keretén belül folyik s eszközül, egyes, az igazságban csak felületesen, vagy egyáltalán meg sem gyökerezett tagokat használ fel Sátán. Ez az igen sok nehézséget, fájdalmat és könnyeket okozó, néha ártatlan színezetű, de mégis alapjában véve rosszakaratú beszéd, a „pletyka”. A „pletyka” fogalma alá tartozik minden olyan beszéd, amely nem nyílt, sohasem jóindulatú, megtörtént vagy kitalált dolgokról szól, de mindig olyan formában, hogy azt, akiről folyik, kisebbé tegye embertársai előtt, befolyását csökkentse és becsületében aláássa. Ezenfelül még a hallgató idejét elrabolja, gondolatait, bizalmát megzavarja. A pletykálás teljesen kaini lelkületre vall, mert a pletykáló felelősséget nem érez az ő atyjafiával szemben.

White testvérnő „Bizonyágtételek” című könyvéből idézem a következőket: „Azok kik vallják, hogy a világ világosságai, távozzanak el minden igazságtalanságtól. Azt az igazságellenes lelket, amely Krisztus idejében is volt, ma is látjuk megnyilvánulni. Azok, akik igyekeznek Isten törvényét minden bibliai bizonyíték nélkül érvénytelenné tenni, hazugságokat

találnak ki, hogy a munkásokat (és itt ez alatt White testvérnő minden munkálkodó tagot is ért) gyalázzák és bemocskolják. Úgy mint magával az Üdvözítővel is megtették, úgy az ő követőivel is megteszik. Sokszor a minden alapot nélkülöző hírek, mint igazság lesznek tovább adva. Isten az Ő népét, mely a parancsolatait megtartja, megáldotta és minden hazugság és ellenkezés, mellyel ellenünk jönnek, csak megerősíti azokat, akik azon hit védelmezésében állanak, mely egykor a szenteknek adatott. Ha azonban azok, akik azt vallják, hogy ők Isten törvényének megtartói, lábbal tapossák ezt a törvényt, akkor az Isten törvénye elvonatik tőlük és engedetlenségük és makacsságuk miatt esnek el. Ilyen esetben természetesen nem tudunk ellentállani az ellenség támadásainak. De ha Isten gyermekei világtól elválva és elkülönülve maradnak, mint oly nép, mely az igazságot cselekszi, akkor Isten lesz menedékünk és az ellenünk felhozott fegyvereknek nem lesz semmi sikere.” Elmélkedjünk csak ezen sorok felett.

Jézus is alacsony lelkületű emberek, pletykálással igyekeztek kisebbíteni. Máté 13, 55—56. Amely beszédeknek eredménye nem sokára meg is mutatkozott, 57. v. s ennek következtében Jézus az ő áldó és csodatévő hatalmát nem is gyakorolta közöttük, 58. y. Sátán célt ért, Jézus legközelebbi barátait hidegítette el a nagy Mesterrel. Így a gyülekezetben is a munkástagokat, Jézus legközelebbi barátait, akik Jézus szemében oly sokat érnek, igyekeznek leginkább munkálkodásukban lehetetlenné tenni, hogy azután elhidegüljenek Mesterüktől és másrésztől Jézus áldása se áradjon a gyülekezetre. S amint az áldás folyamai csökkennek vagy megszűnnek, a külső támadás ellen védetlen a gyülekezet. Sátánnak, aki a „hazugságok atyja” igen édes csemege az, ha az ő eszközei által, egy kis eseményt rosszakaratú megvilágításba helyezve, hozzátoldva és átfestve, látszólagos igaz alapra építve, mint nagy hazugságot, tovább tud adni. Ez azután, mint a lavina nő, felszedvén, elpusztítja azokat, akik útjába kerülnek, akik felé irányítva lettek, és igen gyakran azokat is, akik indították s irányították.

A bibliai alapot nélkülöző rosszakaratú kritika vagy más szóval bíráltság és ítéletés sem más. Róm. 2, 1.

A nyilvánvaló hazugságokról pedig gondolom, hogy legjobb nem is beszélni, hiszen annak eredetét és bizonyos eredményét mindnyájan ismerjük. Sajnos azonban, hogy a meg-

téretlen és Krisztust nem ismerő ember szívében ezek is helyet találnak, sőt ezeket is, mint valóságot igen előszeretettel igyekeznek tovább adni, hasonló rosszindulatú emberekre, mint akiktől hallották, hivatkozva. Az ilyenek nem lehet helye a gyülekezetekben. (Máté 7, 6.) Egy jóérzésű tag sem tűrheti, hogy a magát testvérnek nevező egyén, aki egészen más valakkal él eszmei és gondolatrokonságban, mint Krisztus, továbbra is közöttünk legyen és munkálkodjon az ő megbízója érdekében, bomlasztva, gyöngítve fecsegésével és bizalmas közléseivel a közösség kötelékeit. Az ilyenről úgyis „elvétejtik az Isten törvénye” és csakhamar más bűnökbe keveredve, kizáratik a gyülekezetből. Ezért bárki jöjjön is hozzád hasonló dologgal, utasítsd vissza, mert lelked kárára dolgozik.

Talán úgy tetszik valakinek, hogy túlszigorú szavakkal éltem? De ha a 2 Kor. 5, 11. versét olvassuk, világos lesz előttünk, hogy Pál apostol a Szent Lélektől indítatva, a szidalmazókat egyszínvonalúaknak ismeri a paráználkálással, bálványimádókkal és részegesekkel.

Ugyancsak Pál apostol adja meg a beszélgetés módját és anyagát, Kol. 3, 16—17. Krisztus beszéde és a Szentírás alapján való jóindulatú intés szükséges, hogy beszédünk tárgyát képezze. Ez utóbbi a gyülekezeti élet tisztaságára igen jó hatással van. Nem tetszik ugyan mindenkinek, de nélküle a másik lelkület hatalmasodhatna el, amely susárló és pletykáló természetűre Jézus Máté 20, 15. második felében foglalt szavai adják meg a magyarázatot.

A susárló és hízkelkedő embertípus Péld. 18, 8. szerint is igen csunya. A hízkelgés a mások kegyeibe és bizalmába férközésnek egyik legjobb eszköze. Ez lehet csak egyszerű kicsinyes haszonlesés és önző előnyök vadászata, de lehet a cél még sátánibb, mikor a susárló beszédekkel más kárát, vagy megbecsülésének rombolását igyekszik valaki elérni. Ez ellen Bölcs Salamon által adta meg az Úr a leghatásosabb ellenszert, a 9. versben. Ne fogadj el hízkelkedést, még hízkelkedés látszatát sem, mert az tör, s a legélesebb szemmel sem láthatod, hogy a hurok zsinórját, kinek a keze tartja.

Összegezzük az egészet: Az a csálhatatlan mérték, amellyel az embert megmérni lehet, az a „kánon”, amellyel maga Isten is megméri az Ő gyermekeit, (Jel. 11, 1.) a Szentírás! Isten parancsa így hangzik: „Tisztítsátok meg magatokat ti, akik az Úr edényeit hordozzátok” s a zsoltáriró azt mondja: „Ha a hamisságra néztem volna szívemben, meg nem hallgatott

volna az én Uram.” Ha mindenki megusztatja magát, hogy az Úr edényeinek hordozására alkalmas legyen és még csak nem is néz a hamisságra és a látszatát is kerüli, az Úrra tekintvén s nem emberekre, úgy bizonyos, hogy egységesen fogunk ellenállani a gonosznak és hamarabb tudjuk befejezni azt a művet, amelyet reánk bízott az Úr.

Óvakodjunk a nem építő beszédétől s az olyantól, mely nem üti meg az Úrtól kívánt mértéket, s ha egy ilyen beszéd célpontjául szolgál is személyünk, Krisztusra nézzünk, akinek egész élete munkásságból állott s nem csüggedt, midőn a legképtelenebb dolgokkal rágalmazták, támadták őt susárló, pletykás emberek. „Az istenfélők e szavakkal vigasztalják egymást: az Úr pedig figyelt és hallgatott és emlékkönyv iratott ő előtt az azoknak, akik félik az Urat és becsülik az Ő nevét.”

Bajor L.

Tisztviselőinknek.

E rovatért JENIK GY. felelős.

Lapunk előző számában foglalkoztunk a gyülekezeti jegyző munkájával, különös tekintettel a gyülekezeti levelek kezelését és a negyedévi jelentés összeállítását illetően. Foglalkozunk ma röviden a gyülekezet többi jegyzőinek — szombatiskolai jegyző, missziójegyző és ifjúsági jegyző munkájával.

II. A szombatiskolai jegyző.

Feladatának főrészt a szombatiskolai jegyzőkönny vezetése képezi. A helyesen vezetett jegyzőkönnynek a következőket kell tartalmaznia:

1. A jegyzőkönny felvételének kelte;
2. a szombatiskola megnyitó énekének száma (és címe);
3. ki imádkozott kezdetben?
4. a felolvasatott jegyzőkönny?
5. a missziócikk tárgya;
6. ismétlés címe és rövid tartalma (megnevezve aki kikérdezte);
7. új lecke címe;
8. befejező ének;
9. ima;
10. szombatiskolai jelenlét; hiányzók felüntetése számszerint, barátkozók száma;
11. az adakozás összege (cél elérve?);
12. jegyző aláírása.

A jegyzőnek minden szombatiskola lefolyásáról jegyzetet kell készítenie, amelyből az-

tán a jegyzőkönyvet írja meg. A legjobb ha a jegyző segítségére van a szombatiskolai vezetőknek a pontos jelenlét és a tagszám ellenőrzésénél, illetve megállapításánál. A szombatiskola befejezése után az egyes könyveket átveszi a szombatiskolai tanítóktól, a hét folyamán összeszámítja az adakozásokat és az összeget a gyülekezet pénztárosának továbbítja. Az osztálykönyvekre felügyel, az esetleges hiányokra figyelmezteti a tanítókat és azokat a következő szombaton a tanítógyűlés alkalmából a tanítóknak visszaadja. A negyedév végével összeállítja a negyedévi jelentését, melyet a gyülekezeti jegyzőnek továbbít. Az igazi szombatiskolai jegyző nem feledkezik meg arról sem, hogy személyes munkájával is emelje a szombatiskola oly fontos és áldásos intézményét.

III. A missziójegyző.

Feladata sokkal fontosabb, mint azt sokszor gondolnánk. A gyülekezet misszióvezetőjének segítségére áll abban, hogy a tagokat a missziómunkába igyekszik vinni személyes munka, saját élettapasztalat és mindenekelőtt jó példaadás által. Rendszerint ott, ahol ifjúsági csoport is létezik, két jegyző van; egy a felnőttek és egy az ifjúság részére. Mindegyik a tagoktól a heti jelentéseket szerzi meg. Nagyon fontos az, ha látja, hogy nem jelent mindenki, úgy személyes munka által igyekszik odahatni, hogy a jelentések pontosan töltsenek ki, minden tag dolgozzon és így jelentsen is. Hiszen a jelentések pontos kitöltésére szeretnénk minden egyes tagunkat nevelni. Ebben való igyekezetünkben a missziójegyző nagyban segítségünkre lehet. Ahol a jelentés hiányos, ott a missziómunka sem áll oly fokon, ahol állania kellene.

Minden hónapban elkészíti a missziójelentést, majd negyedévenként a 3 hónapi kimutatást a negyedévi jelentés részére, melyet a gyülekezeti jegyzőnek továbbít. Ezenkívül vezet egy névsort egy vastagabb füzetben és feltünteti minden tag mellett a végzett missziómunkát.

A havonta megtartandó misszióóráról is a jegyző készíti el a jegyzőkönyvet, mely mindig a misszióórán olvasandó fel a havi jelentéssel együtt. A jegyzőkönyv tartalma:

1. a kezdő ének száma (és címe);
2. ki imádkozott kezdetben;
3. felolvasatott a missziójelentés és jegyzőkönyv?
4. ki tartotta az istentiszteletet és tárgyának rövid tartalma;
5. a misszióórán történtek (pl. iratkiosztás, tapasztalatok elmondása stb.)

6. közös ének és az imádkozó megnevezése és

7. az elmúlt havi jelentés.

A misszióbizottság üléseiről is a missziójegyző vezeti a jegyzőkönyvet és személyes munkájával is hozzájárul, hogy az ott hozott határozatok a gyakorlatban is megvalósuljanak.

IV. Az ifjúsági jegyző

az ifjúsági órák jegyzőkönyvét vezeti. Nagyon jó, ha egy személyben az ifjúsági pénztáros tisztségét is betölti, s így az ifjúsági bizottságban a jegyzőkönyvet is vezeti. Segítségére van az ifjúsági missziójegyzőnek a tagok pontos missziójelentéseinek kitöltésében. Összeszámolja az ifjúsági óra alatt a jelenlévőket (ifjúsági tagok, felnőttek, gyermekek, látogatók) is.

Ez volt a gyülekezeti jegyzők munkáinak rövid összefoglalása. E rovatnak vezetője készséggel szolgál felvilágosítással bármely tisztviselőnek a munkát illetően.

Igyekezünk odahatni, hogy munkánk ne csak a betű, hanem a Lélek munkája is legyen; ne csak a különböző írásbeli munkákat végezzük el, hanem személyes munkánk, életünk is legyen olyan, hogy a lelkek megnyeréséhez és magatartásához is hozzájáruljunk.

Jenik Gy.

Könyvevangélista.

E rovatért WICKLEIN A. felelős.

A Magyar Unió 1929. évi k.-evangélista tanfolyama.

„Bízatok az Úrban a ti Istenetekben és megerősítettek; bízalak az ő prófétáiban és szerencsések lesztek.” 2 Krón. 20, 20. u. r.

Az idei könyvevangélista-tanfolyamunknak, melyet budapesti kápolnánkban augusztus 16—22-ig tartottunk meg, Isten igéjének fenti szavai képezték a bevezető szövegét.

Már kora tavasztól vágyakozva tekintettünk ezen összeövetelünkre azon imával ajkunkon, hogy: „Uram bizonyítsd be hatalmatat tanfolyamunkon és engedd, hogy Szentlelked jelenlétét érezzük.” És amit hittünk és amiért imádkoztunk az beteljesedett.

Szombaton, augusztus 17-én összegyűltek a kápolnában csaknem az összes budapesti és környékbeli testvérek. Böx atyafi tartotta a prédikációt. Máté evangéliumának 21, 23—27. verseiből kiindulva lelkesítő beszédében gazdag

tapasztalatai alapján kimutatta, hogy ugyanaz a lélek és hatalom, mely Megváltónkat kísérte itt e földön, megtalálható az adventi népnél is.

Délután kb. 20 könyvevangélista tapasztalatait mondta el és bizonyosságát adta annak, hogy Isten házról-házra kíséri követéit és, hogy e munka nélkül sok ember nem hallana Jézus második eljövételéről.

Tóth testvérnő a következő tapasztalatot beszélte el: „Napi munkám befejezése után épen hazafelé tartottam, amikor egy belső hang indítására még egy házba bementem. Egy kisírt szemű hölgy csak hosszas zörgetésre nyitott ajtót. A felkínált folyóiratot a nehéz gazdasági helyzetre való hivatkozással visszautasította. Azonban felhívtam figyelmét arra, hogy Jézus épen a szomorú szívűeket akarja e nehéz időben megvigasztalni. E szavak után bebocsájtást nyertem. Együttalmegragadtam az alkalmat, hogy bizonyosságot tegyek Jézusról és így átvette a folyóiratot.

Beszélgésünk után ezt mondotta: „Nagyon hálás vagyok Istennek, hogy ön felkeresett. Most írtam férjemnek a bucsúlevelet, mert öngyilkos akartam lenni, de most látom, hogy Isten akarata az, hogy éljek.“

Mialatt Tóth testvérnő bölcs vezetéséért dicsőítette Istent, azalatt felállt ez az asszony és férje a gyülekezetben és hálát adott Istennek kegyelméért, hogy kellő időben elküldte a testvérnőt, továbbá, hogy Jézus szeretetét és igazságát megismerhették. Az egybegyültek a Szentlélek működésének hatalmas befolyása alá kerültek. Az említett házaspár azóta ünnepli a szombatot és állandóan látogatja összejöveteleinket.

Az első naphoz hasonlóan tanfolyamunk többi napjain is érezhettük a Szent Lélek működését, amiért e helyütt is hálát és köszönetet mondunk Istennek.

Tanácskozásaink alkalmával Böx atyafin kívül még Minck, Stein, Zeiner, Voigt, Michnay és Sohlmann atyafiak szolgáltak gazdag tapasztalataikkal nekünk.

A következőkben közölt határozatok betekintést nyújtanak megbeszéléseinkbe.

Könyvevangélistáink tanfolyamunk alkalmával még egy örömteljes meglepetésben is részesültek, amennyiben a hamburgi kiadóhivatalunk 2000 P-öt a budapesti kiadónk 1000 P-öt utalt ki a könyvevangélisták közötti szétosztásra.

Ugy a lelki áldásért, valamint az anyagi támogatásért összes könyvevangélistáink nagyon hálásak voltak hű Istenünknek és kiadóhivatalunknak.

Végezetül ráutalunk még e helyen a felajánlási határozatunkra. Az összes könyvevangélisták nagyobb átadásnak a szükségét érezték abban a harcban, melyre elhívtak. Azért kéri az összes testvéreket, hogy a Mindenhatónak trónja előtt gondoljanak rájuk imájukban.

Hatnapi áldásos együttlétünk után, mint

könyvevangélista család örömteljesen mentünk ismét a munkába azon bizonyossággal, hogy az Úr ezen ígérete szerint: „Ime én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig“ továbbra is velünk lesz és kíséri fog minden utainkban!

Wicklein A.

A könyvevangélista tanfolyam résztvevői.

Határozatok.

1. Hálahatározat.

Hű Istenünknek kegyelméért, mely bennünket a munkában megtartott és a gazdag áldásokért, melyeket itt Budapesten gyűlésünk alkalmával élvezhetünk, nagy hálát érezünk. Köszönjük továbbá az Unió vezetőségének is, hogy ezen összejöveteleinket lehetővé tette. Ezen okoknál fogva elhatározzuk, hogy a jövőben még nagyobb buzgósággal és odaadással dolgozunk Isten művében.

2. Krisztus szerelme szorongat minket.

Minthogy fennáll a lehetőség, hogy látszólag eredményes könyvevangélisták vagyunk, ennek ellenére mégis hiányozhat a legfonto-

sőbb, elhatározzuk e gyűlésünk alkalmával, hogy nem leszünk önmagunkkal megalégedve addig, míg Jézus élete a mi életünké lesz és saját tapasztalatból mondhatjuk: „Jézus szerelme szorongat minket.”

3. Feladatunk.

Az Ó- és Újszövetség prófétái jeleket adnak minden tekintetben a vég közelségét illetőleg. Mi e jelek beteljesedésének idejében élünk... Minthogy Istentől meghatározott feladatunk van, hogy napjainkban e világnak a hármass angyalüzenetet vigyük, elhatározzuk mindenekelőtt azon könyvek terjesztését, melyek a Szentírás próféciáit magyarázzák.

4. Felelősségérzet.

„Itt az ideje annak, hogy nagy munkát kell a könyvterjesztés által elvégeznünk.” (K. a. e. 7. old.)

Minden könyvevangélista legyen felelősségének tudatában területével szemben és igyekezzen az adventi üzenetet mindenkire eljuttatni, hogy a reá bízott lelkek vére ne legyen az ítélet napján tőle megkövetelve. Ez okból egyhangulag elhatározott, hogy az időt jól kihasználjuk és a reánk bízott területet rendszeresen és tervszerűen átdolgozzuk.

5. Az idegen vállalatok sajtótermékeinek terjesztése.

Tekintettel a rossz tapasztalatokra, melyet a múltban azáltal szereztünk, hogy néhány könyvevangélistánk idegen vállalatok sajtótermékeit terjesztette, mely azon szomorú tényt hozta létre, hogy egyesek ebből kifolyólag nemcsak a könyvterjesztés munkáját, de később az igazságot is elhagyták, elhatározzuk, hogy a Biblián kívül (melyet szintén csak a saját kiadóhivatalunkon keresztül szerzünk be) más sajtótermékeket semmi körülmények között sem terjesztünk.

6. Az Élet és Egészség terjesztése.

Miután az Élet és Egészség további megjelentetése csak abban az esetben van biztosítva, ha havonta egy meghatározott mennyiséget terjesztünk el, elhatározzuk, hogy az összes folyóirat-könyvevangélisták a jövőben minden rendelésüknél 20% Élet és Egészséget átvesszenek, továbbá, hogy az összes könyvevangélisták megteszik a tőlük telhetőt az Élet és Egészség terjesztését illetően.

7. Bevételek és kiadások feljegyzése.

Minthogy pénzügyeink ellenőrzése jó és bevált módszer, mely által az adósságkezelésnek elejét vehetjük, elhatározzuk, hogy bevételeinket és kiadásainkat pontosan nyilvántartjuk; továbbá, hogy egy meghatározott célt tűzünk ki, melyet Isten elé terjeszhetünk azon okból, hogy ebbeni törekvésünkhöz áldását adja, ezért jónak tartjuk és elhatározzuk, hogy havonta előre költségvetést fektetünk le.

8. Idegenektől beérkezett előfizetési összegek, valamint könyvek személyes leszállítása.

Minthogy nem akarjuk továbbra is kiadóhivatalunkat felesleges munkával terhelni, ami csak többkiadást hoz létre, elhatározzuk, hogy a jövőben az idegenek részéről közvetlen a kiadóba küldött előfizetési összegek teljes értéke a kiadóhivatal javára legyen elkönyvelve. A könyvek leszállítását a jövőben csakis magunk és nem a kiadóhivatalon keresztül, intézzük el.

9. Felajánló határozat.

Magas elhivatásunkra veendő tekintettel a fokozott felajánlás szükségét látjuk, melyet Isten segítségével el akarunk érni, ez okból felkérjük összes gyülekezeteinket, hogy ebbeni törekvésünkben imáikkal támogatni sziveskedjenek.

HIREK.

Három jelentőségteljes évforduló. A protestantizmus történetének három jelentőségteljes eseményének évfordulója esik a folyó évre.

1. Szeptember 15-én múlt 400 éve annak, hogy megszületett *Károli Gáspár* a biblia első magyar fordítója. Ez alkalomból születési helyén Nagykárolyban leleplezték emléktábláját is.

2. Ez év októberében múlt 400 éve annak az eseménynek, amely a németországi *Marburgban* végleg eldöntötte a külön lutheri és külön református egyház kialakulását, mert Luther és Zwingli az úrvacsora szereztetési igéinek értelmére vonatkozólag nem tudtak megegyezésre jutni.

3. Ugyancsak a folyó év októberében érte meg a *Britt és Külföldi Biblia Társulat* áldásos intézménye a 125 éves fennállásának jubileumát.

Szabad vallásgyakorlat. „Azt hiszem, mindjobban érdekel az állam és egyház közti viszony másik oldala: mit biztosított a magyar

állam a protestáns és közelebbről református anyaszentegyházunk. Elsősorban biztosította a szabad vallásgyakorlatot. Ezen a téren azt hiszem, nem lehet komoly panaszra okunk. De e kérdés már alig aktuális, mert hiszen a vallás szabad gyakorlata minden modern államban alapvető jog, hiszen még a szerencsétlen trianoni szerződés is a kisebbségek védelméről szóló szakaszai közül háromban t. i. az 55, 58 és 59 cikkeiben részletesen foglalkozik a vallás szabad gyakorlatának biztosításával."

Petri Pál vallás és közokt. államtitkár
Ref. Figyelő II. évf. 38. szám.

Állam és egyház viszonya. „Az az egyház, amely már csak az állam támogatásában és elsősorban nem a maga szent missziójában, igazságának legyőzhetetlen erejében bizik, az nem él. Egy ilyen szervezet lehet hatalmas mechanizmus, de már nem élő és fejlődő organizmus. Az egyházak virágzásának, mondhatni egyedüli biztosítója a multban is nem a fejedelmi kegy vagy állami támogatás volt, hanem a hívek erős hittelete.“

Petri Pál vallás és közokt. államtitkár
Ref. Figyelő II. évf. 38. szám.

Síralmak falánál. Magában véve van ebben valami páratlanul meghatározó és fenséges: ennek a népnek kiolthatatlan szerelme az elveszett haza iránt annyi hallatlan sorscsapás, annyi százados számkivetés és szétszórattatás után. Az ember megdöbben arra a gondolatra, hogy micsoda megmagyarázhatatlan részletességgel jóskolták meg a próféták Izráel páratlan, emberileg előre nem látható végzetét Izráel dicsőségének fényes napjaiban.

Pierre Lotti, útleírásából.

Halotti jelentés.

Szombaton délben, f. évi jul. hó 27-én az Urban elaludt a mi kedves Maschek Istvánné testvérnőnk Felsőgyödnön. Temetése július hó 29-én d. u. 4 órakor történt meg igen nagyszámú és részvételtjes közönség jelenlétében. Alulirott a sirnál a kereszténynek boldog reménységéről tett bizonyítást. A kedves testvérnő csak fél évig élhetett az Úr Jézussal való életszövetségben, mégis nagy előhaladást tett a lelki életben. Végző akaratát nagy betűkkel írta rá reszkető kezeivel a képes Bibliának egy lapjára, mely szerint hit-testvérei temessék el és legyen bizonyosság téve a halottak feltámadásának reménységéről. Ez meg is történt és ezen bizonyosság gyümölcsei majd ama napon a kedves testvérnőnek meg fogják

köszönni, hogy mindvégig erős hittel ragaszkodott az Úrhoz,
Zeiner A.

Szabó Teréz testvérnő az Urban elaludt f. évi augusztus hó 23-án tüdőcsucshurutból eredő betegség következtében. A testvérnő 1927 június óta a csabai gyülekezet tagja volt s azt betegsége dacára szorgalmasan látogatta. Keresztjét békességgel hordozta s ebben az állapotban hűségesen szolgálta az Urat, valamint öreg szüleit.

Temetése 1929 augusztus 24-én volt Új-kigyóson hol az alulirott Róm. 6, 23. alapján bizonyítást tett az egybegyűlt sokaságnak Jézusról a megmentőről s arról az igazságról, mely betöltötte a testvérnő szívét. Kivánjuk, hogy az első feltámadás alkalmával viszontláthassuk.

Stoics István

Kiss András atyánkfia az Urban elaludt f. év október 4-én d. e. 1/211 órakor, 55 éves korában, rövid szenvedés után. Vesegyulladásra oly rohamosan vett erőt a testén, hogy minden orvosi segítség hiábavalónak bizonyult.

Az elhunyt 1924 óta okányi gyülekezetünk tagja volt, hol kész szívvél hirtette a jó magot, mit Megváltója reábizott. A gyülekezet, vezetőjét s mi, egy életvidám munkálkodó testvérünket veszítettük el.

Temetése okt. 6-án délelőtt volt. A gyászistentiszteletet a rokonok kívánsága szerint mi, valamint a ref. egyház végeztük. Alulirotnak, úgy a háznál, valamint a temetőben alkalma nyílt bizonyítást tenni az igazságról és arról a reménységről, amely békességet adott az elhunytjának szenvedései között. Adja az Úr, hogy az első feltámadáskor találkozzon azokkal, kiket itt hagyott.

Stoics István

Helyreigazítás.

Az Ev. Munkás utolsó számában megjelent „A házassági lépés komolysága“ című cikk írója, dr. Miller J. R. és a „Saját tűzhely“ című német könyvből lett véve.

A cikk át lett fordítva magyarra és Voigt atyafitól nekünk beküldve.

A szerkesztőség.

Felelős szerkesztő: Streisinger Béla

Kiadja

**H. N. Adventisták Misszió-Társulata
Magyarországi Unió**

Egyes szám ára 50 fillér.

VALLÁSOS IRATOK NEMZETKÖZI KIADÓHIVATALA, BUDAPEST